

Sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuus

**YTO: Työkyvyn ja hyvinvoinnin
edistäminen / seksuaalisuus**

Sisältö

1. Sukupuolten tasa-arvo
2. Moninaisuus
3. Lähteet
4. Yhteystiedot

1. Sukupuolten tasa-arvo

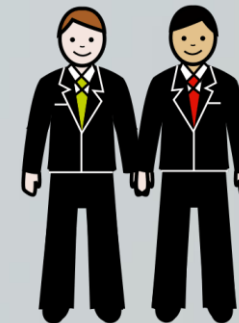
Sukupuolten tasa-arvo

- Sukupuolten tasa-arvo tarkoittaa, että kaikilla sukupuolilla on samat oikeudet ja velvollisuudet.
- Kaikilla sukupuolilla pitää olla samat mahdollisuudet opiskella, käydä töissä ja osallistua yhteisiin asioihin.
- Sukupuolten tasa-arvo on ihmisoikeus.
- **ihmisoikeus** = oikeus, joka kuuluu maailman kaikille ihmisille.
  - Ihmisoikeutta ei voi koskaan ottaa ihmiseltä pois.

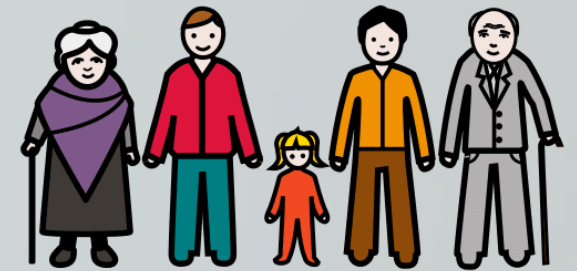
Perhe-elämä ja avioliitto

- Suomessa jokainen ihminen saa päättää itse, kenen kanssa hän haluaa seurustella tai mennä naimisiin.
- Naimisiin voi mennä 18-vuotiaana.
- Pari voi asua yhdessä, vaikka ei ole naimisissa.

Perhe-elämä ja avioliitto

- On monenlaisia perheitä:
  - Perheessä voi olla **yksi** aikuinen tai **kaksi** aikuista.
  - Perheessä voi olla **lapsia** tai **ei**.
  - **Samaa sukupuolta** olevat ihmiset voivat perustaa perheen.
    - **Kaksi miestä** voivat perustaa perheen.
    - **Kaksi naista** voivat perustaa perheen.
  - Perheen aikuiset voivat olla **naimisissa** keskenään tai **ei**.

2. Moninaisuus

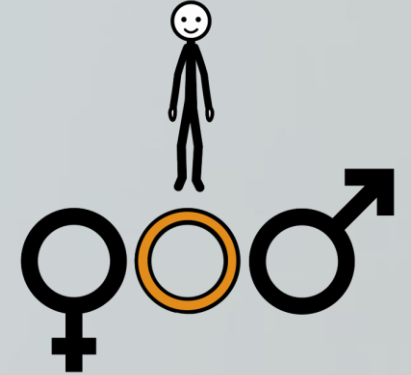
Seksuaalivähemmistöt

- Seksuaalivähemmistöjä ovat esimerkiksi
  - **lesbot** = naiset, jotka ovat seksuaalisesti kiinnostuneita naisista.
  - **homot** = miehet, jotka ovat seksuaalisesti kiinnostuneita miehistä.
  - **biseksuaalit** = ihmiset, jotka ovat seksuaalisesti kiinnostuneita naisista ja miehistä.
  - **panseksuaalit** = ihmiset, jotka ovat seksuaalisesti kiinnostuneita kaikista sukupuolista.

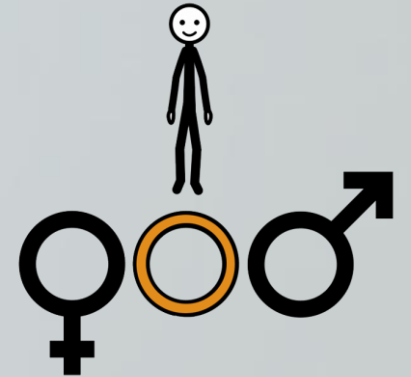
Sukupuolivähemmistöt

- Yleensä ihmiset ovat selvästi miehiä tai naisia:
  - **Miehellä** on penis ja kivekset.
Miehellä on kromosomit XY.
  - **Naisella** on vagina, kohtu ja rinnat.
Naisella on kromosomit XX.
- Mutta: On myös ihmisiä,
jotka eivät ole selvästi miehiä tai naisia.
  - He ovat **sukupuolivähemmistöjä**.

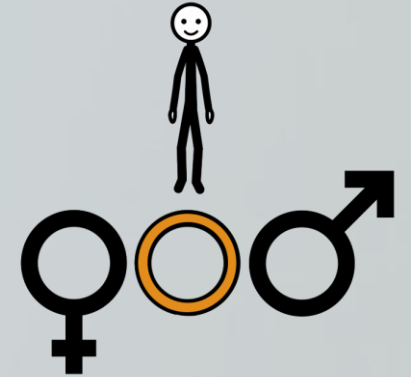
Sukupuolivähemmistöt

- **Intersukupuolisuus:** Ihmisellä on
  - miehen ja naisen sukuelimet.
  - miehen sukuelimet mutta naisen kromosomit.
  - naisen sukuelimet mutta miehen kromosomit.
- **Transsukupuolisuus:**
  - Vauva syntyy ja hänen sukupuolensa määritellään: tyttö tai poika.
  - Mutta: Lapsi kasvaa ja kokee, että hän on eri sukupuolta.
    - Hänen sukupuoli-identiteettinsä on eri.
  - **sukupuoli-identiteetti** = se, miten ihminen kokee oman sukupuolensa.

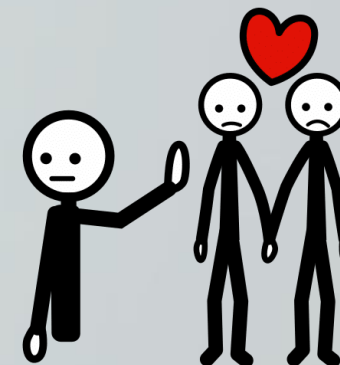
Sukupuolivähemmistöt

- **Muunsukupuolisuus:**
  - Vauva syntyy ja hänen sukupuolensa määritellään: tyttö tai poika.
  - Mutta: Lapsi kasvaa ja kokee, että hän ei ole mies eikä nainen.
    - Hän on **muunsukupuolinen** tai **transihminen**.

Seksuaalivähemmistöt ja sukupuolivähemmistöt

- Suomen lain mukaan seksuaalivähemmistöjä ja sukupuolivähemmistöjä ei saa syrjiä.
- Suomessa samaa sukupuolta olevat ihmiset voivat mennä naimisiin keskenään.

3. Lähteet

Lähteet

InfoFinland 2024. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

<https://www.infofinland.fi/fi/information-about-finland/equality-and-non-discrimination>. Viitattu 24.10.2024.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. 8.8.1986/609. Viitattu 24.10.2024.

Maahanmuuttovirasto 2021. Sukupuolten tasa-arvo Suomessa.

[https://migri.fi/documents/5202425/62411505/\(fi\)+Suomalaisen+yhteiskunnan+kurssi+-+Sukupuolten+tasa-arvo+Suomessa.pdf](https://migri.fi/documents/5202425/62411505/(fi)+Suomalaisen+yhteiskunnan+kurssi+-+Sukupuolten+tasa-arvo+Suomessa.pdf). Viitattu 24.10.2024.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024. Vammaisen henkilö vanhempana.

<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/vammaisuus-yhteiskunnassa/vammaisen-henkilo-vanhempana>. Viitattu 24.10.2024.

Kuvat: Papunetin kuvapankki 2024, <https://papunet.net>, Kuvako, Sergio Palao / ARASAAC, Papunet, Sclera, Ritva Hämäläinen / Savas. Viitattu 24.10.2024.

4. Yhteystiedot

Tekijä

Anni Heiska

VIERKO

Vieraskielisen opetuksen kehittäminen

Kotimaisten kielten opetuksen
tarjonnan ja laadun kehittäminen
ammattillisessa koulutuksessa

2024

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

